

Neuro-onkológia (nádory chrbtice a miechy)

MUDr. Peter Kalina, CSc. – editor hlavného tématu

2. neurologická klinika LF UK a FN, Dérerova NsP, Bratislava

Neurol. pro praxi 2009; 10(4): 208

Neuro-onkológia je relatívne nový a rozvíjajúci sa medicínsky odbor, s interdisciplinárnym charakterom (neuroológia, neurochirurgia, radiačná a klinická onkológia, patológia, rádiodiagnostika, nukleárna medicína a ďalšie príbuzné odbory).

I keď slovné spojenie „neuro-onkológia“ sa objavilo až v 20. storočí, takto označovaná medicínska disciplína, zaoberajúca sa nádormi centrálneho a periférneho nervového systému, metastatickými i ne-metastatickými neurologickými komplikáciami onkologických ochorení, vrátane ich liečby a asociovanou nádorovou bolesťou, má zaujímavé korene. Grécke slovo „onkos“ v Hippokratových prácach označovalo opuch, Galén používal slovo „Kínos“ pre nezápalový nádorový opuch, čo tvorí základ pre terajší výraz „onkológia“, pričom malígne nádory sa v prácach, ktorých autormi boli Hippokrates a Celsus uvádzali ako „Karkinos“, pri preklade do latinčiny „cancer“, t.j. rakovina. Už v r. 1681 v prvom anglickom vydaní publikácie Thomasa Willisa „Cerebri Anatome“ sa prvý krát objavilo slovo „Neurologie“, vychádzajúc z gréckych slov „neuro“ a „logos“, ktoré na konci 18. storočia

označovalo vedecký odbor, zaoberajúci sa funkciami normálneho a chorobne postihnutého nervového systému. Neuro-onkológia, i keď úzko spojená s rozvojom klinických disciplín ako neuroológia a onkológia, je skôr popoluškou, resp. sirotou (v angličtine „orphan“), na okraji záujmu oboch spomenutých klinických odborov. Nezaujem vyplýva pravdepodobne okrem potreby komplexného a komplementárneho, a teda neľahkého pohľadu na problematiku, i v relatívne malom počte pacientov, s nepriaznivou prognózou u niektorých typov malígnych nádorov. Pri akceptovaní neuro-onkológie ako interdisciplinárneho medicínskeho odboru, jej záber je omnoho širší a hodný pozornosti. Navyše pokroky v diagnostike, v chirurgickej i konzervatívnej liečbe nádorov nervového systému, vrátane tzv. cielej, molekulárne-biologickej (tzv. „targetovej“) terapie, dávajú nádej našim pacientom na dlhší a kvalitnejší život.

Cieľom hlavnej témy ako súčasť neuro-onkológie je prezentácia problematiky nádorov chrbtice a miechy, ktoré pre ich ešte zriedkavejší výskyt môžeme s nadsádzkou označiť za „siroty sirôt“, čo nezriedka v klinickej praxi

vedie k nesprávnej interpretácii neurologického nálezu, diagnostických postupov i liečby pacientov. Zopakovanie topograficko-anatomických vzťahov chrbtice, miechy a miechových nervov, pripomenutie klinických prejavov, CT a MR náleзов i histopatológie nádorov chrbtice a miechy v prvých štyroch prácach, s následným oboznámením so súčasnými možnosťami ich chirurgickej a onkologickej liečby v ďalších dvoch prácach, je pokusom o priblíženie tejto relatívne okrajovej, ale z hľadiska pacienta veľmi dôležitej problematiky v neurologickej praxi.

Literatúra

1. Del Maestro RF. A History of Neuro-Oncology. Montreal: DW Medical Consulting Inc. 2006: 143.
2. Wagstaff A. Europe's rare cancer community calls for a more radical approach. Cancer World, March/April 2009: 56–61.

MUDr. Peter Kalina, CSc.

2. neurologická klinika LF UK

a FN Bratislava

Dérerova NsP, Limbova 5,

833 05 Bratislava

peter.kalina@kramare.fnspsba.sk

